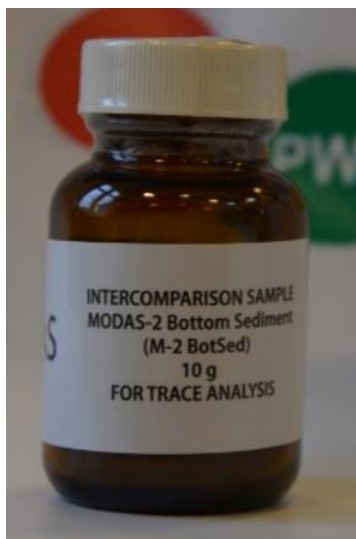

Badania trwałości i jednorodności wytworzonych materiałów referencyjnych gleby i kormorana

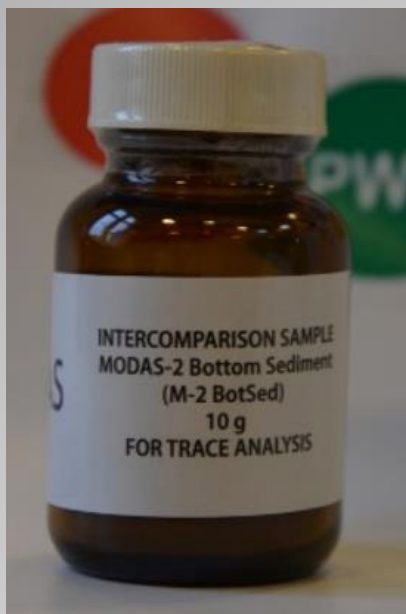
Katedra Chemii Środowiska i Bioanalitiky
Wydział Chemii
Uniwersytet Mikołaja Kopernika
ul. Gagarina 7, Toruń

Osad denny

Frakcja 20-100 μm

MODAS-3 Bottom Sediment
Metale, związki cynoorganiczne i
rtęcioorganiczne, pozostałości
farmaceutyków, dodatkowo WWA i PCB

Osad denny – pozostałości
farmaceutyków^{*)} na trzech poziomach
stężeń:

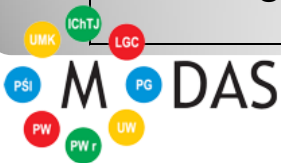
- 0.66 $\mu\text{g/g}$ (1,5 kg)
- 1 $\mu\text{g/g}$ (1,0 kg)
- 0,1 $\mu\text{g/g}$ (1,0 kg)

^{*)} naproksen, ibuprofen, ketoprofen, diklofenak, paracetamol,
sildenafil, kwas salicylowy, propanolol

Metody przygotowania próbek do analizy WWA

Etapy przygotowania próbek	GLEBY MODAS-1 Soil (natural) ¹⁾ MODAS-1A Soil (fortified) ¹⁾	TKANKA KORMORANA MODAS-4 Cormorant Tissue ²⁾
masa próbki [g]	0,4 - 0,6 g	2,0
metoda ekstrakcji	ASE	technika QuEChERS
rozpuszczalnik	dichlorometan:aceton (1:1)	acetonitryl
czas ekstrakcji	25 min.	10 min.
oczyszczanie	brak	wytrząsanie z mieszaniną C18EC, PSA oraz MgSO ₄
wzbogacanie	zateżnienie w strumieniu azotu do 1 ml	zateżnienie w strumieniu azotu do 0,2 ml

¹⁾ materiał przygotowany przez Politechnikę Wrocławską

²⁾ materiał przygotowany przez Politechnikę Gdańską

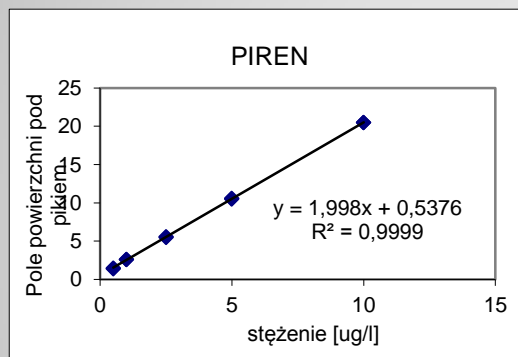

Analiza WWA

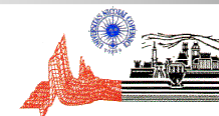
Chromatografia cieczowa z detekcją fluorymetryczną (HPLC/FLD)

- Kolumna: YMC-PAH S-5 (250x3,0 mm; $d_c=5\mu\text{m}$)
- Elucja gradientowa
rozpuszczalnik A – acetonitryl – ACN; rozpuszczalnik B – woda);
program: 5 min 50% ACN; 20 min 100 % ACN; 28 min 100 % ACN, 32 min 50% ACN; 45 min 50% ACN
- Objętość dozowana
5 μl w przypadku próbek gleby, 20 μl – ekstrakty z tkanki kormorana
- Zakres stężeń 0,5-10 ng/ml

WWA	RÓWNANIE ZALEŻNOŚCI LINIOWEJ	R ²
piren	$y = 1,998x + 0,5376$	0,9999
b(a)a	$y = 3,0656x + 0,139$	1,0000
b(b)f	$y = 2,8267x + 0,1585$	0,9999
b(k)f	$y = 4,886x + 0,2833$	1,0000
b(a)p	$y = 5,5312x + 0,2329$	1,0000
i(1,2,3-cd)p	$y = 2,7875x + 0,2176$	1,0000

Zawartość wody oznaczono zgodnie z normą PN-ISO 11465:1999

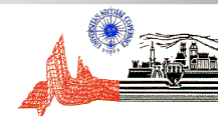
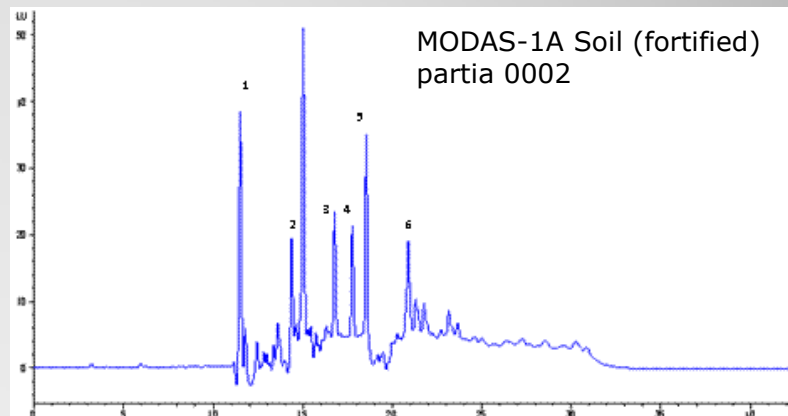
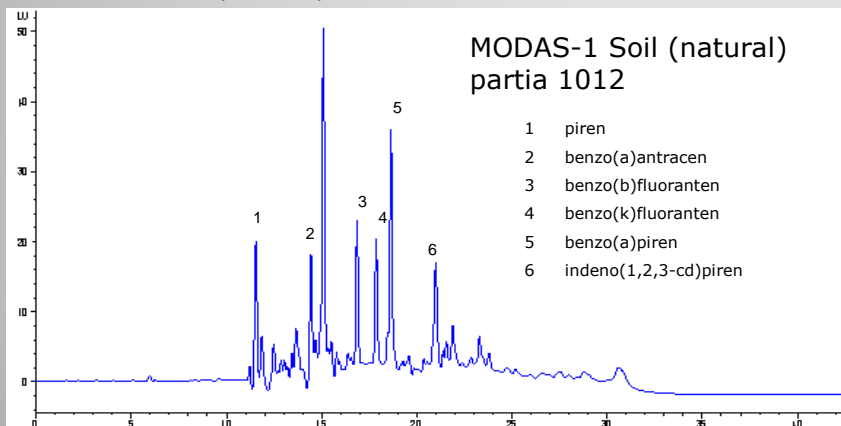

Odzysk, granica wykrywalności i oznaczalności dla 6 WWA – gleby

WWA *)	odzysk [%]	SD
piren	106	2,9
b(a)a	99	3,0
b(b)f	87	4,1
b(k)f	87	3,5
b(a)p	95	3,8
i(1,2,3-cd)p	105	3,5

WWA	LOD [µg/kg]	LOQ [µg/kg]
piren	13,1	39,2
b(a)a	12,6	41,7
b(b)f	11,5	34,4
b(k)f	11,7	35,0
b(a)p	13,7	41,2
i(1,2,3-cd)p	12,4	37,1

*) Materiał certyfikowany CRM BAM U-013b

Gleby

MODAS-1 Soil (natural)

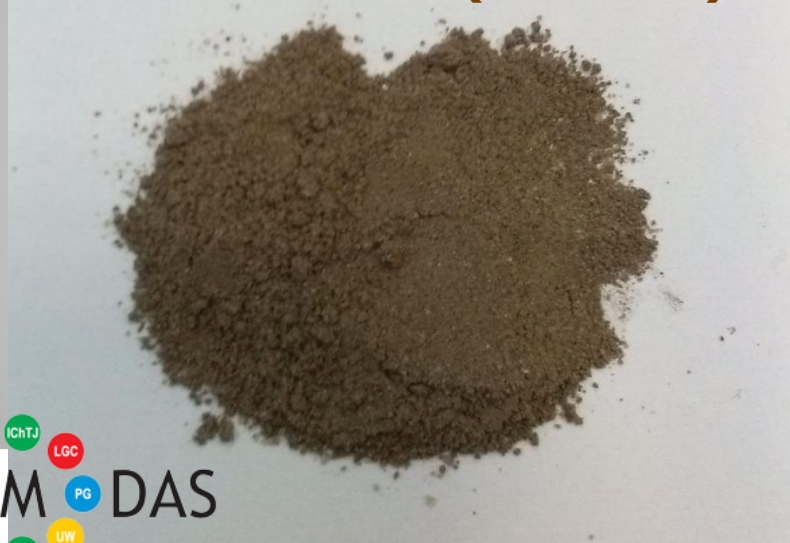
MODAS-1A Soil (fortified)

Wyniki analizy granulometrycznej (powinna być frakcja poniżej 0,1 mm)

Badany materiał	Zawartość [%]						
	Wielkość frakcji [mm]						
	>0,5	0,5-0,25	0,25-0,1	0,1-0,063	0,063-0,045	0,045-0,025	<0,025
MODAS-1 Soil (natural)	15,9	43,9	27,7	5,1	2,6	2,7	0,1
MODAS-1A Soil (fortified)	0	2,2	48,9	19,8	10,5	8,8	5,6

MODAS-1A Soil (fortified)

MODAS-1 Soil (natural)

Gleby MODAS-1 Soil (natural) MODAS-1A Soil (fortified)

Zawartość procentowa węgla wyznaczona za pomocą analizatora TOC

Lp.	Gleba naturalna 1022	Gleba fortyfikowana 0010	Gleba fortyfikowana - badania międzylaboratoryjne
1	1,814	2,946	3,151
2	1,933	2,02	2,678
3	1,979	3,233	3,444
4	1,785	3,044	2,785

CRM 963 PCB Congeners

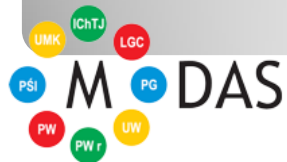
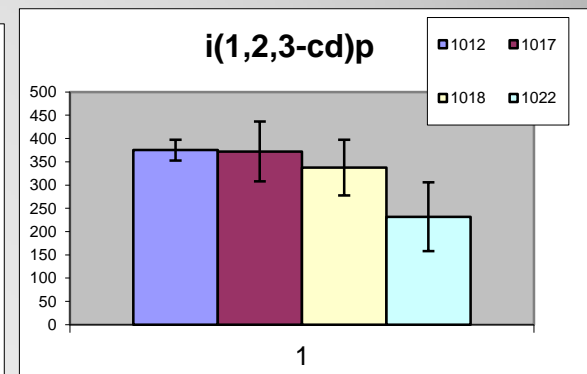
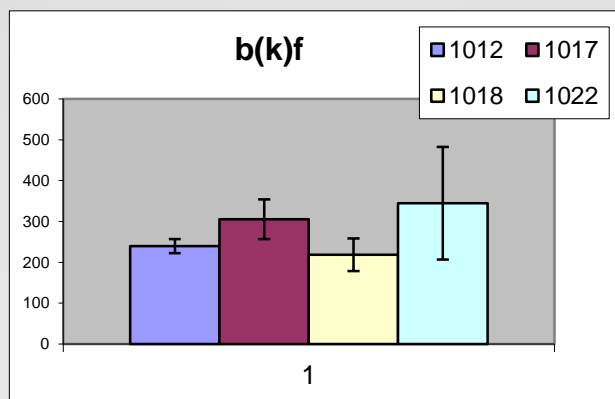
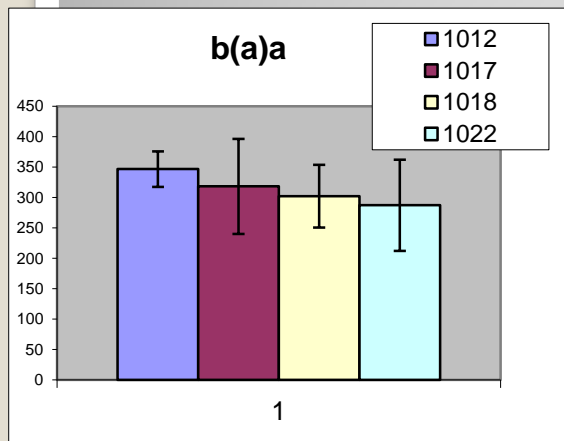
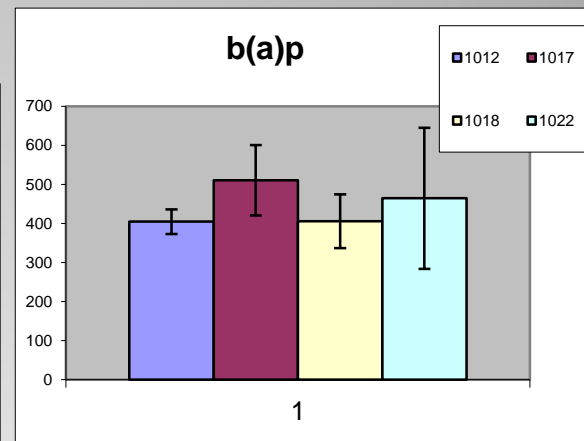
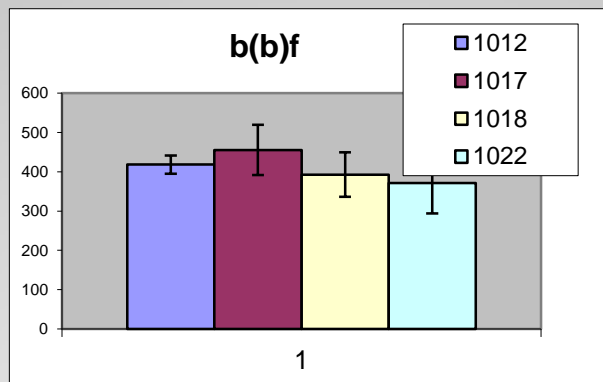
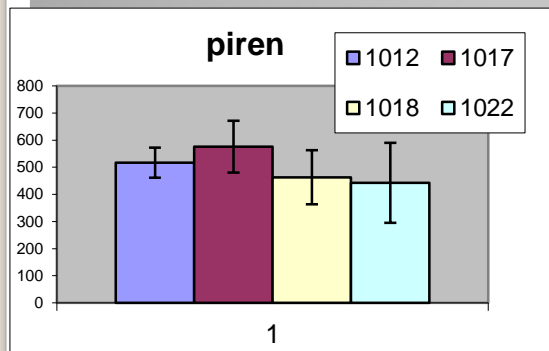
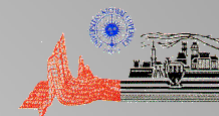

BAM-U013b PAH in Soil

Jednorodność dla materiału MODAS-1 Soil (natural) partia 1012, 1017, 1018, 1022

Wyniki podane w $\mu\text{g}/\text{kg}$

partia 1012 - sucha masa 99,4%
partia 1017 - sucha masa 99,3%
partia 1018 - sucha masa 99,3%
partia 1022 - sucha masa 99,3%

Badanie trwałości dla materiału MODAS-1 Soil (natural)

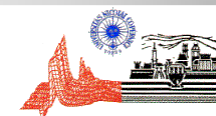

PARTIA 1012

Związek	otwarcie		I miesiąc		II miesiąc		III miesiąc	
	ilość [μg/kg]	SD	ilość [μg/kg]	SD	ilość [μg/kg]	SD	ilość [μg/kg]	SD
piren	544,5	55,6	519,6	126,6	424,3	29,7	564,4	86,1
benzo(a)antracen	341,0	29,1	244,1	63,2	191,0	39,8	345,0	42,6
benzo(b)fluoranten	361,7	23,4	328,9	65,2	274,3	49,4	351,3	26,7
benzo(k)fluoranten	207,3	16,9	216,0	50,8	167,7	18,7	169,9	14,3
benzo(a)piren	382,0	31,5	391,7	99,1	270,1	57,5	399,2	41,6
indeno(1,2,3-cd)piren	391,4	22,0	323,1	70,3	255,4	59,4	279,1	36,8

PARTIA 1017

Związek	otwarcie		I miesiąc		II miesiąc	
	ilość [μg/kg]	SD	ilość [μg/kg]	SD	ilość [μg/kg]	SD
piren	606,2	95,7	503,2	21,6	391,3	16,3
benzo(a)antracen	312,8	78,3	312,8	12,7	233,9	8,4
benzo(b)fluoranten	393,6	63,7	347,4	56,2	274,0	5,5
benzo(k)fluoranten	263,9	48,7	174,4	34,7	120,9	4,3
benzo(a)piren	481,7	90,0	369,5	67,5	268,0	5,5
indeno(1,2,3-cd)piren	387,9	64,2	352,8	65,7	197,2	7,7

Badanie trwałości materiału dla materiału MODAS-1 Soil (natural) cd.

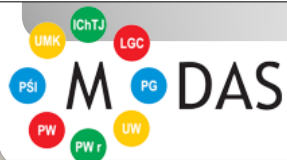
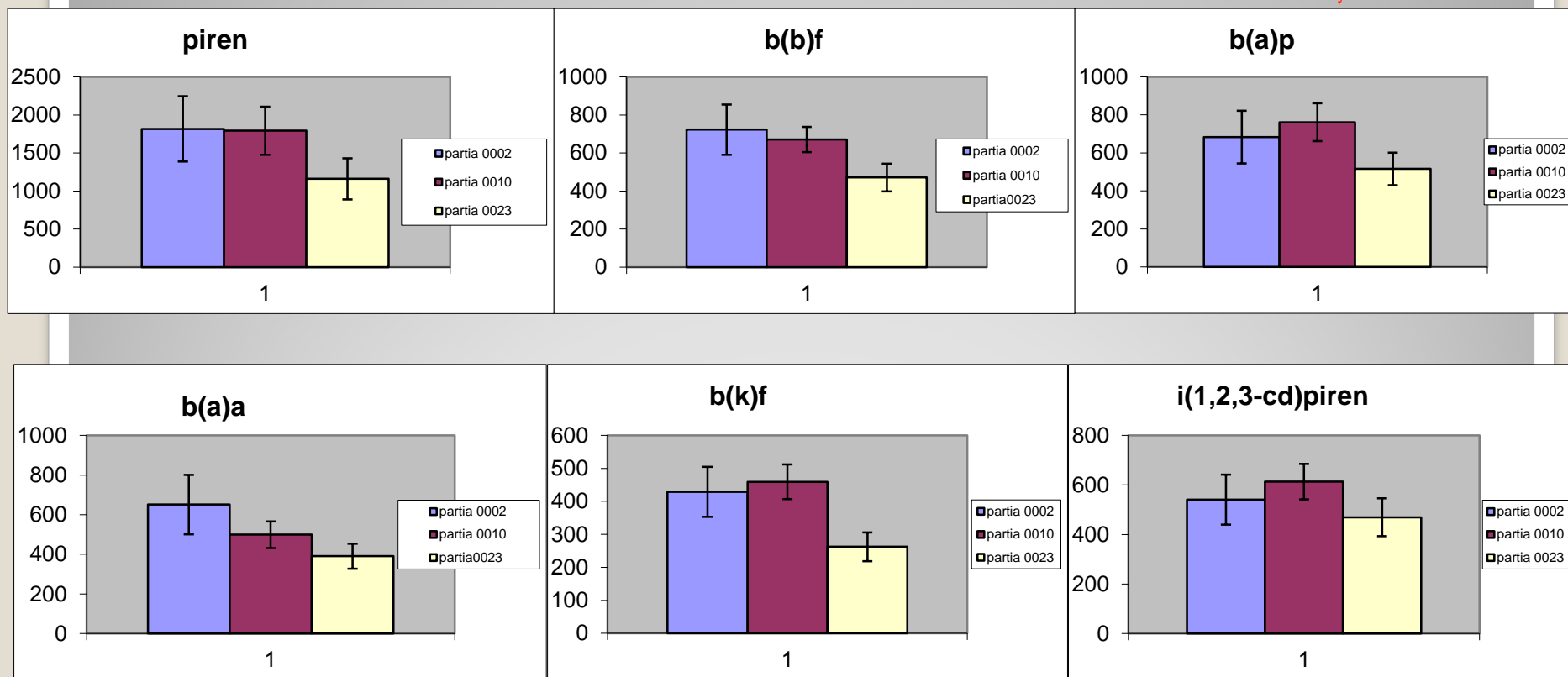
PARTIA 1018				
Związek	otwarcie		I miesiąc	
	ilość [μg/kg]	SD	ilość [μg/kg]	SD
piren	487,5	99,8	464,6	77,3
benzo(a)antracen	297,1	51,6	278,1	42,7
benzo(b)fluoranten	339,4	56,3	317,2	41,7
benzo(k)fluoranten	188,8	40,2	146,6	22,6
benzo(a)piren	382,6	68,5	323,7	44,0
indeno(1,2,3-cd)piren	352,1	59,9	233,7	31,8

PARTIA 0022		
Związek	otwarcie	
	ilość [ug/kg]	SD
piren	465,9	147,2
benzo(a)antracen	282,2	75,1
benzo(b)fluoranten	320,8	77,1
benzo(k)fluoranten	297,6	137,9
benzo(a)piren	438,2	180,6
indeno(1,2,3-cd)piren	241,8	74,0

Jednorodność dla materiału MODAS-1A Soil (fortified) partia 0002, 0010, 0023

Wyniki podane w $\mu\text{g}/\text{kg}$

partia 0002 - sucha masa 99,6%
partia 0010 - sucha masa 99,3%
partia 0023 - sucha masa 99,3%

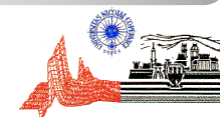
Badanie trwałości materiału dla materiału MODAS-1A Soil (fortified)

PARTIA 0002						
Związek	otwarcie		I miesiąc		II miesiąc	
	ilość [μg/kg]	SD	ilość [μg/kg]	SD	ilość [μg/kg]	SD
piren	1660,0	545,6	1658,0	191,8	1063,6	311,4
benzo(a)antracen	559,1	183,5	459,9	39,4	357,6	72,5
benzo(b)fluoranten	551,3	163,8	550,0	52,7	385,7	79,8
benzo(k)fluoranten	325,8	96,9	360,2	40,9	211,2	42,8
benzo(a)piren	570,7	168,8	670,5	69,3	453,8	92,4
indeno(1,2,3-cd)piren	497,0	139,8	606,1	64,5	447,0	102,9

PARTIA 0010				
Związek	otwarcie		I miesiąc	
	ilość [μg/kg]	SD	ilość [μg/kg]	SD
piren	1887,1	316,2	1180,6	272,5
benzo(a)antracen	490,6	67,4	392,8	82,4
benzo(b)fluoranten	579,8	66,0	410,5	76,7
benzo(k)fluoranten	396,6	52,6	223,9	44,6
benzo(a)piren	718,0	99,5	480,0	94,9
indeno(1,2,3-cd)piren	639,8	71,4	477,6	92,7

PARTIA 0023		
Związek	otwarcie	
	ilość [μg/kg]	SD
piren	1220,7	270,4
benzo(a)antracen	383,8	62,7
benzo(b)fluoranten	407,1	72,7
benzo(k)fluoranten	226,5	43,5
benzo(a)piren	486,2	85,1
indeno(1,2,3-cd)piren	522,7	144,9

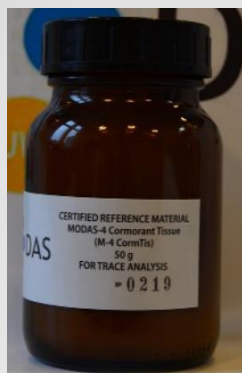

Odzysk, granica wykrywalności i oznaczalności dla 6 WWA – tkanka kormorana

WWA	odzysk %	SD
piren	88	16
b(a)a	106	7
b(b)f	94	5
b(k)f	92	4
b(a)p	89	5
i(1,2,3-cd)p	107	11

WWA	LOD [ng/kg]	LOQ [ng/kg]
piren	17	52
benzo(a)antracen	14	41
benzo(b)fluoranten	19	56
benzo(k)fluoranten	17	52
benzo(a)piren	14	41
indeno(1,2,3-cd)piren	25	76

Badanie jednorodności

Zawartość WWA w tkance kormorana

MODAS-4 Cormorant Tissue

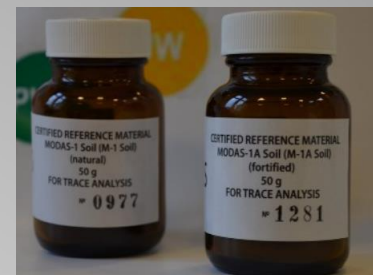
WWA	PARTIA nr 0058 n=4	
	Zawartość WWA	
	ng/kg	SD
piren	261	32
benzo(a)antracen	189	5,8
benzo(b)fluoranten	35,4	7,2
benzo(k)fluoranten	21,3	1,9
benzo(a)piren	0,0	0,0
indeno(1,2,3-cd)piren	28,4	7,3

Sucha masa 95,96%

Partia nr 0584 w trakcie badań

Analiza PCB z gleby MODAS-1 Soil (natural)

Chromatografia gazowa ze spektrometrem mas

- Kolumna do GC ZEBRON ZB-5MS (30m x 0,25 mm x 0,25 μm)
- Objętość dozowana 1 μl

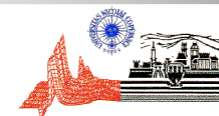
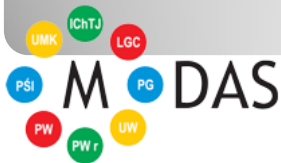
Zakres stężeń 2-20 ng/ml (dla PCB 28)
dla pozostałych PCBs 100-1500 ng/ml

Granica wykrywalności i
oznaczalności dla
6 PCB – MODAS-1 Soil
(natural)

Związek	Równanie	R ²
PCB-28	$y = 18339x - 1634$	0,9986
PCB-52	$y = 13085x + 6532,1$	0,9972
PCB-101	$y = 11022x + 2371,6$	0,9985
PCB-138	$y = 7500,2x - 412,73$	0,9987
PCB-153	$y = 8275,2x + 3340,7$	0,9987
PCB-180	$y = 4458x + 2179,5$	0,9992

PCB	LOD [ng/g]	LOQ [ng/g]
28	0,3550	1,065
52	0,4315	1,2945
101	0,3125	0,9375
153	0,2685	0,8055
138	0,3995	1,1985
180	0,2135	0,6405

PCB	odzysk [%]	SD
28	88,3	6,48
52	103,3	2,92
101	102,5	3,93
153	101,3	9,89
138	99,2	4,61
180	115,4	8,35

Badanie trwałości materiału dla materiału MODAS-1 Soil (natural)

Partia 1012

PCB	I Miesiąc (otwarcie)		II miesiąc		III miesiąc	
	Ilość [ng/g]	SD	Ilość [ng/g]	SD	Ilość [ng/g]	SD
28	1,1213	0,0072	<LOQ		<LOQ	
52	<LOQ		<LOQ		<LOQ	
101	<LOQ		<LOQ		1,1910	0,3278
153	1,4230	0,1749	1,2503	0,3533	3,7145	1,2806
138	2,2917	0,6153	1,7256	0,4846	3,7697	1,2388
180	0,5867	0,0185	<LOQ		2,0206	0,2911

Partia 1017

PCB	I miesiąc (otwarcie)		II miesiąc	
	Ilość [ng/g]	SD	Ilość [ng/g]	SD
28	<LOQ		<LOQ	
52	<LOQ		<LOQ	
101	<LOQ		<LOQ	
153	2,1179	0,2211	2,9605	0,0943
138	3,6895	0,4385	2,8513	0,1279
180	0,9876	0,2285	1,1472	0,0696

Partia 1018

PCB	I miesiąc (otwarcie)		I miesiąc (otwarcie)	
	Ilość [ng/g]	SD	Ilość [ng/g]	SD
28	<LOQ		<LOQ	
52	<LOQ		<LOQ	
101	<LOQ		<LOQ	
153	4,4116	1,5257	1,4546	0,8377
138	5,1664	2,2679	1,2623	0,6929
180	1,8958	0,5758	0,7428	0,3432

Partia 1022

Badanie trwałości materiału

MODAS-1A Soil (fortified)

Partia 0002

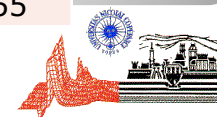
PCB	I miesiąc (otwarcie)		II miesiąc		III miesiąc	
	Ilość [ng/g]	SD	Ilość [ng/g]	SD	Ilość [ng/g]	SD
28	<LOQ		<LOQ		<LOQ	
52	<LOQ		<LOQ		<LOQ	
101	<LOQ		<LOQ		1,0036	0,0393
153	2,3641	0,1714	1,8771	0,4192	3,5163	0,0989
138	2,9756	0,3762	2,5888	0,4952	3,2988	0,2181
180	1,1837	0,1887	0,6924	0,2276	1,6852	0,1908

Partia 0010

PCB	I miesiąc (otwarcie)		II miesiąc	
	Ilość [ng/g]	SD	Ilość [ng/g]	SD
28	<LOQ		<LOQ	
52	<LOQ		<LOQ	
101	<LOQ		1,0383	0,1631
153	2,1451	0,4536	3,6209	0,4482
138	3,2857	0,6069	3,2477	0,3509
180	0,7135	0,4399	1,8418	0,3098

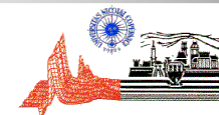
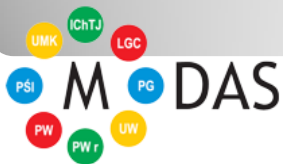
Partia 0023

PCB	I miesiąc (otwarcie)	
	Ilość [ng/g]	SD
28	<LOQ	
52	<LOQ	
101	1,0194	0,0775
153	3,4814	0,2773
138	3,2445	0,2545
180	1,8011	0,1355

Wyniki badań międzylaboratoryjnych dla materiału M-1 Soil oznaczanych PCB

ANALIT	jednostka	średnia	SD	niepewność
PCB-28	µg/kg s.m.	3,687	0,083	0,037
PCB-52	µg/kg s.m.	21,321	0,367	0,164
PCB-101	µg/kg s.m.	222,582	2,714	1,214
PCB-118	nie oznaczano			
PCB-138	µg/kg s.m.	716,140	5,224	2,336
PCB-153	µg/kg s.m.	392,861	2,532	1,132
PCB-180	µg/kg s.m.	489,130	8,488	3,796

Publikacje i prezentacje

Publikacje:

- K. Jurowski, B. Buszewski, W. Piekoszowski: *The analytical calibration in (bio)imaging/mapping of the metallic elements in biological samples- Definitions, nomenclature and strategies: State of the art*, *Talanta* **131** (2015), 273-285
- K. Jurowski, B. Buszewski, W. Piekoszowski: *Practical aspects of analytical calibration strategies of the metallic elements in biological samples – state of the art*, *CRC Crit. Rev Anal. Chem.* (2014) accepted.
- A. Kiełbasa, R. Gadzała-Kopciuch, B. Buszewski: *Reference materials - significance, general requirements and demand*, *Accreditation and Quality Assurance (ACQUAL) – in press*
- I. Krzemień-Konieczka, M. Spyrzynskyy, B. Buszewski: *Certificated referenced materials for soils and sediments containing polychlorinated biphenyls*, *CRC Crit. Rev. Anal. Chem.* In press

Prezentacje na konferencjach:

- A. Kiełbasa, R. Gadzała-Kopciuch, B. Buszewski: *Nowe materiały odniesienia gleby i tkanek dla analizy wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych*, 57 Zjazd Naukowy PTChem i SITPChem „Chemia – nadzieje i marzenia”, Częstochowa, 13-18 września 2014r.
- I. Krzemień-Konieczka, M. Spyrzynskyy, B. Buszewski: *Analityka polichlororowanonych bifenyli w wytworzonym materiale certyfikowanym gleby*, 57 Zjazd Naukowy PTChem i SITPChem „Chemia – nadzieje i marzenia”, Częstochowa, 13-18 września 2014r.
-

